

Ouderen pakken de regie - ook bij het in eigen dorp kunnen blijven wonen - in de Noordoostpolder

4 december 2019 – BRON <https://www.zorgsaamwonen.nl>

'Er is echt een omslag nodig in het denken bij professionals, zegt Marieke Kraan, initiatiefnemer woonactiviteiten voor senioren in Emmeloord.

Als professionals de tijd nemen om te luisteren, dan horen zij wat ouderen graag willen. Ouderen hebben kennis, ideeën en oplossingen. Gebruik hun potentieel. Professionals denken nog te vaak voor ouderen en te aanbodgericht. Met alle goede bedoelingen van dien.' Else Vlieland, partner van Kleber & Co in het project "Nieuwe woonvormen voor senioren op de dorpen", maar ook mede-initiatiefnemer van het project "de Ontmoeting" in Luttelgeest, vult aan: je moet wel kleinschalig denken in dorpen. Er is weinig volume. Deze drie dames maken zich druk om het tekort aan alternatieven voor het wonen van ouderen. Marieke is in haar woonplaats Emmeloord met een groep senioren bezig met het realiseren van een Knarrenhof, Else en Emeline Kleber zijn in de omliggende dorpen actief met het opstellen van een advies over wonen en ouderen. Zij hebben met verenigingen van dorpsbelang en werkgroepen in de dorpen Luttelgeest, Ens en Rutten bijeenkomsten georganiseerd met ouderen om te inventariseren waar behoefte aan is. Ook brengen ze de ouderen en gemeenten, corporaties, zorgorganisaties met elkaar in contact. Met subsidie van het Fonds Leefbaarheid van de Provincie Flevoland heeft Emeline een advies opgesteld over woonwensen van senioren in de Noordoost Polder.

Behoefte aan kleinschalige woonvormen

Else en Emeline weten al veel van het dorp. Zij hebben vijf jaar geleden met 3 andere dorpsbewoners "De Ontmoeting, een levenslang wonen in Luttelgeest" opgezet. Zij brengen met betrokkenheid van veel dorpsbewoners jongeren en ouderen bij elkaar op koffieochtenden, organiseren voorlichtingsbijeenkomsten over financiën bijvoorbeeld, hebben eetprojecten en een mamacafé voor jonge ouders opgezet. Goede informatie en communicatie over bijv. woningaanpassingen is belangrijk en zet mensen aan om stappen te nemen voor de toekomst. 'Mensen willen het liefste één loket waar zij met al hun vragen over wonen, zorg en welzijn terecht kunnen', vindt Marieke. Emeline vult aan: 'Uit de gesprekken komt naast de behoefte om in eigen huis te kunnen blijven, ook duidelijk naar voren dat er niet veel andere alternatieven zijn en er behoefte is aan nieuwe vormen van seniorenwoningen en kleinschalige woonvormen. Niet alleen voor mensen met dementie maar ook voor andere ouderen. Zorgorganisaties vinden de schaal te klein voor dit soort voorzieningen, dus zullen we het van particulier initiatief moeten hebben. Ook blijkt een vraag naar 'tussenvormen, zoals hofjes en Thuishuizen', ook voor ouderen met een minder goed gevulde portemonnee. Nu zijn zulke vormen er niet. Het is de bedoeling dat er in de dorpen meer mogelijkheden komen voor ouderen zodat zij in hun vertrouwde omgeving kunnen blijven omdat dit zij dit het liefste willen.

Juist leefbaar

Volgens de drie daadkrachtige dames hebben mensen een verkeerd beeld bij de dorpen. 'Het lijkt alsof de leefbaarheid onder druk staat. Voorzieningen als winkel

en cafe verdwijnen soms ook wel, maar wat wij horen, zien en zelf als inwoners ervaren is dat mensen hier toch heel graag wonen. Ook jongeren. Zowel jong als oud vindt het prettig dat hier een combinatie is van rustig wonen, gemeenschapszin en voldoende voorzieningen of diensten in de omgeving. Het is juist de vitaliteit en leefbaarheid die de mensen in de dorpen houdt. Boeren die ermee stoppen willen graag in de dorpen wonen maar willen vaak nog wat ruimte binnen en om zich heen. De meeste ouderen willen graag blijven wonen waar zij nu wonen. In hun huidige woning. 'Er zijn ook weinig alternatieven voorhanden', zegt Emeline. 'Sommige mensen zouden nog wel naar een seniorenwoning willen.' Marieke: 'De huidige seniorenwoningen zijn veel te klein. De huidige senioren willen ruimte. Ik zelf wil wel naar een woning voor senioren maar ik wil wel mijn leesclub kunnen ontvangen en mijn eet club. Dat past niet in de seniorenwoningen die wij hier hebben.'

Veel koffieochtenden nodig

De gemeente heeft wel een woonvisie gemaakt. Daarin staat al dat er meer tussenvormen moeten komen. Ook de corporatie komt in beweging. Zij worstelen met het dilemma dat zij niet willen bouwen voor leegstand. Wat als de vergrijzing over het hoogtepunt heen is. 'Wij denken dat als je levensloopbestendig en flexibel bouwt dat geen punt is. We merken dat er genoeg belangstelling is voor woningen. Als ouderen verhuizen naar een andere woning laten ze ook weer een gewilde eengezinswoning achter', aldus Else. 'Kijk, als je wil dat ouderen wat meer gaan anticiperen op de toekomst dan is het wenselijk uiteenlopende thema's regelmatig aan de orde te stellen. En hen in contact te brengen met instanties of partijen die hen verder kunnen helpen of kunnen informeren. Veel koffieochtenden organiseren' met thema's , zegt Emeline.

Pioniersgeest

Het is nuttig in het nadenken over nieuwe woonvormen om ook de regionale projectontwikkelaars mee te laten denken, omdat ze veel kennis hebben van de regio en de doelgroep en van trends. 'Ook de projectontwikkelaar want die weten vaak goed wat de trends zijn. Ik zeg daarbij wel altijd: zorg dat we mee kunnen praten als senioren. We merken vaak dat organisaties zeggen: wij gaan ermee aan de slag. Maar dat is niet genoeg. Blijf ons erbij betrekken.' Partijen zijn nu bezig een convenant op te stellen. Emeline heeft een convenant opgesteld die de dorpsraden, gemeente, zorgorganisaties en corporatie moeten gaan ondertekenen om echt samen de voorzieningen te creëren die nodig zijn om ouderen prettig te kunnen laten wonen. 'De sociale cohesie is groot. Mensen die hier wonen hebben een pioniersgeest. Die weten wat zij willen. Daar moet je gebruik van maken en naar luisteren.'